
I KNIHY STÁRNOU

JUDr. PhDr. F. Potužil uveřejnil v Protialkoholickém obzoru 6/91 optimistický, inspirující článek „Veselá mysl půl zdraví“. Potřebnost podobného životního přístupu je v době kocoviny ze svobody evidentní. Mezi pomockami k dosažení duševního zdraví však autor uvádí práci E. Couého: K vítězství nad sebou pomocí vědomé autosugesce. Za dobré považuje i populární knížky N. F. Čapka: Rytmus tvůrčího života, Nálada a její vědomé tvoření, a dokonce i Manželství, návod jak jej prožít šťastně. Dále cituje K. Haspla: Duševní hygiena.

Nic proti tomu, jde-li o osobní vyznání autora. Považovat ale dnes výše zmíněnou literaturu za obecně přijatelnou, by byl omyl. I knihy stárnou. Dříve nebo později působí archaicky. V lepším případě pak u čtenáře vyvolávají úsměv. V horších případech dojde buď k bagatelizaci celého oboru nebo k nekritickému přijetí poznatků řadově „sto let za Evropou“. Považovat dnes za přínos pro populární matematickou Čapkovo Manželství je totéž jako používat v současné protialkoholní osvětě práce R. Ulricha: Úspěch amerického zákazu lihovin nebo Jovanoviče-Batuta: Pijáctví. Jistěže tam najdeme ledacos zajímavého, ale věda i zdra-

votní výchova od doby vydání těchto děl pokročila. Varování před překonanou úrovní poznání je dnes ještě důležitější než v minulosti. Některé ze „starých, dobrých“ knih totiž těží z glorioly „libri prohibiti“ v minulém režimu. Nicméně ne vše, co komunisté nepropagovali nebo dokonce zakazovali, patří mezi literární či odborné evergreeny. Kupříkladu Norbet Čapek má v mé knihovně uctivé a soudím, že i trvalé místo. Dnes ale laickému zájemci nepomůže, byť bych se nedivil, kdyby jej některé soukromé nakladatelství znovu vydalo. Po vzoru manželek konstatujících, že „.... nakonec je to lepší, než kdyby ten můj seděl v hospodě“, lze v této souvislosti říci, že „nakonec by to bylo lepší, než kdyby takové nakladatelství vydalo nějaké nejasné porno“. To je ovšem dost málo. Faktem je, že i v letech normalizace vyšly v Česko-Slovensku práce jak z duševní hygieny, tak i z oblasti prevence neuróz nebo matematické, která lze i dnes považovat za zcela přijatelné.

T. Novák, Brno

Poznámka redakce: Je to osobní názor autora, nie redakcie.